

JARKKO SUOMELA
LL, yleislääketieteen erikoislääkäri,
terveyskeskuslääkäri ja
lääkärikouluttaja
Helsingin yliopisto ja Helsingin
kaupunki, sosiaali- ja
terveysvirasto

Kun silmälasit kävivät tarpeettomiksi

– osa 1

Lähtötilanne

59-vuotias mies huomasi yhtenä aamuna näkevänsä ilman laseja, jotka olivat olleet 20 vuotta käytössä. Hän hakeutui optikolle, ja tämän tutkimia näöntarkkuus oli parantunut 4,5 dioptrian verran. Optikko ohjasi miehen kiireellisesti työterveyslääkärille.

Työterveyslääkäri totesi verensokeritason olevan huomattavan koholla (20 mmol/l) ja ohjasi miehen saman tien yhteispäivystykseen. Jo aiempina kuukausina työterveyshuollossa oli mitattu koholla olevia sokeriarvoja, ja niitä oli jääty seuraamaan.

Yhteispäivystyksessä miehen yleistila todettiin hyväksi ja hän ilmoitti lievää janon tunnetta. Pituus oli 175 cm ja paino 72 kg. Verenpainelukemaksi saatiin 147/91 mmHg, syke oli 66/min. EKG:ssa oli kapeakompleksinen sinusrytmi ilman ST-tason muutoksia. Lämpökorvasta mitattuna oli 37 °C ja potilas saturoi normaalisti hengitysilmailla. Sydäimestä ei kuulunut sivuääniä ja keuhkoista kuuluivat normaalit hengityssäännet. Vatsa oli palpoiden pehmeä ja aristamaton kauttaaltaan. Periferia oli lämmin eikä raajoissa todettu turvotuksia.

Potilaasta otettiin päivystyksessä laboratorio-kokeita (taulukko 1).

TILAA PALSTA SÄHKÖPOSTIISI

Ota kantaa tapaukseen Fimnetin keskustelutaululla. Aineisto löytyy lehden verkkosivuilta osoitteesta www.laakarilehti.fi
> Miten sinä hoitaisit sekä Fimnetin keskustelutaululta osoitteesta <http://www.fimnet.fi/mitensinahoitaisit/>
Voit tilata taulun sähköpostiisi kohdasta Muistutus.

Tapauksen ratkaisu julkaistaan Lääkärilehdessä 12/2017, joka ilmestyy 24.3.

MITEN ETENET?

- Mitä lisätietoja kaipaisit?
- Miten sinä hoitaisit potilasta?

TAULUKKO 1.

Potilaan laboratoriotutkimusten tuloksia.

Tutkimus	Tulos	Viitearvot
P-CRP	< 3 mg/l	< 3 mg/l
P-K	4,3 mmol/l	3,3–4,9 mmol/l
P-Na	133 mmol/l	137–145 mmol/l
P-Krea	63 µmol/l	50–90 µmol/l
B-Leuk	5,0 E9/l	3,4–8,2 E9/l
B-Hb	135 g/l	117–155 g/l
B-Trom	208 E9/l	150–360 E9/l
B-HbA1c	86 mmol/mol	20–42 mmol/mol
B-GHb-A1c	10,0 %	4–6 %
P-K	4,4 mmol/l	3,3–4,9 mmol/l
P-Na	133 mmol/l	137–145 mmol/l
P-Ca-Ion	1,24 mmol/l/pH7,4	1,16–1,3 mmol/l
P-Gluk	24,9 mmol/l	4–6 mmol/l
fP-Laktaat	0,9 mmol/l	0,5–2,2 mmol/l
aB-happo-emästase		
pH	7,46	7,35–7,45
pCO2	4,8 kPa	4,5–6 kPa
pO2	12,9 kPa	9,3–12,3 kPa
BE	1,0 mmol/l	–2,5–2,5 mmol/l

Potilaan tunnistamisen mahdollistavia tietoja on muutettu.

Fotolia